



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus



Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Ote tukien mahdollisuuksista liiketoiminnan kehittämiseksi Lapissa

Lyhyt katsaus erilaisiin tukiin elintarvikealalle

Johannes Vallivaara, ProAgria Lappi



Mikä on ProAgria

- Neuvonta ja kehittämisorganisaatio, toimialue koko Lappi
 - Voittoa tavoittelematon yhdistys
- N. 25 asiantuntijaa
 - Strategia, liikkeenjohdon palvelut
 - Operatiiviset palvelut, tuotantoneuvonta
 - Taloushallinto
 - Neuvontapalvelut
- Vuositasolla n. 800 asiakasta toimenpiteiden kohteena
 - Vuositasolla asiakkaidemme investoinnit ja kehittäminen kymmeniä miljoonia, joihin avustamme hakemaan erilaisia avustuksia
 - Suurin maatalouden tukien hakemusten avustaja



VASTUUNVAPAUSSLAUSEKE

- Huomioikaa, että en edusta rahoittajaa tai minulla ei ole käytössä välttämättä viimeisintä tieto rahoituksen periaatteista tai kohdentamisista
- Ohjelmakauden päättymisen vaikuttaa vääjäämättä käytettävissä oleviin rahoihin EU-osarahoitteisissa tukimuodoissa
- Tuet ovat harkinnanvaraisia, mutta joiden käyttöä ohjaa lainsäädäntö.

Kolme muistettavaa asiaa

1. Liiketoiminnan kehittämiseen on mahdollista saada avustusmuotoista rahoitusta
 - Aina kun vähäistä suuremmasta kehittämisestä kyse, kannattaa selvittää avustusmuotoisuuden mahdollisuudet
2. Rahoitus on harkinnanvaraista – ts. ns. ilmaista rahaa ei ole olemassa
 - Hankkeen valmisteluun kannattaa käyttää aikaa – suunniteltua kehittämistä
 - Ymmärrä mihin rahoitus on tarkoitettu (perehdy, ole yhteydessä asiantuntijoihin sekä rahoittajaan)
3. Aina ennen toimenpiteiden käynnistämistä, tulee varmistua rahoituksen ehdoista
 - Jos toimenpiteet käynnistetään ennen rahoituksen hakemista, se voi olla suoraan kieltävä peruste

Ps. Älä hätäile, yrittäminen on harvoin pikamatka, kävellen ehtii myös perille!

Tukiviidakko



01.12.2018	Itsepalvelu	TAHVO PALKKA	4.180,00+
01.12.2018	Itsepalvelu	GORILLA PALKKA	2.302,12-
05.12.2018	Pano	BUSINESS FINLAND, AVUSTUS, OSA 2	800,00-
08.12.2018	Itsepalvelu	TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSU, MYÖHÄSTYMISKORVAUS	28.000,00+
15.12.2018	Itsepalvelu	LAKIPALVELU LUNQVIST	72,08-
30.12.2018	Palvelumaksu	NORDEA	90,00-
	Edellinen sivu		15,30-

Yritystukia jakaa Suomessa yli 20 tahoa

Tukia jaetaan joka vuosi noin 1 200 000 000 euroa

Tukea voi saada 249 erilaiseen asiaan

Perusperiaatteita

- Avustuksia suunnataan korkeatasoisiin, yritystoimintaa edistäviin hankkeisiin tavoitteena yritysten pitkän aikavälin kilpailukyvyn parantaminen sekä yritystoiminnan uusiutuminen.
 - *valtionavustuksen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia*
 - Ts. uutuusarvo, markkinat,...
- Pääsääntö että pk-yrityksille
- Tukea voidaan myöntää investointeihin että kehittämiseen
 - Koronan johdosta myös ns. toimintatukityylistä rahoitusta
- Hakijalla tulee olla jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset myös kriisirahoituksen myöntämiseksi
 - Verottajan kanssa asiat kunnossa, ei häiriömerkintöjä (ei suora este)
- Terminologiaa
 - MSR = maaseuturahasto
 - EAKR = Euroopan aluekehitysrahasto
 - DeMinimis = vähämerkityksellinen tuki

Toimijoiden työnjakoa???

- Se, keneltä mihinkin hankkeeseen haetaan rahoitusta ei aina ole selvää. Kysymällä oppii, mutta tässä oman ajatusmaailmani mukainen hahmotelma, josta lähde liikkeelle

Business Finland

Tavoitteena kansainvälistyminen, innovaatiot

ELY EAKR

Maakunnalliset, kansalliset tai vientimarkkinat, suuremmat hankkeet ja yritykset,

ELY MSR

Maaseutualueet (ei matkailukeskukset tai kaupungit), mikroyritykset,

Leader -ryhmät

Paikalliset hankkeet, pienet hankkeet, paikallisen kehittämisstrategian mukaiset

Toimintatukityyliset avustukset



Maaseudun yritysten väliaikainen tuki (MSR)

- Myöntäjä Lapin ELY-keskus, haetaan hyrrä järjestelmän kautta, haun kesto?
 - tavoitteena on helpottaa yritysten sopeutumista koronaviruksen aiheuttamaan poikkeustilanteeseen ja kannustaa jatkamaan toimintaansa.
- Keille
 - Maatila, jonka yhteydessä harjoitetaan muuta yritystoimintaa
 - Maataloustuotteiden jalostusta ja/tai kaupanpitämistä harjoittava mikroyritys (ns. Annex I –tuotteet)
- Mihin
 - Yrityksellesi välttämättömiin menoihin, henkilöstö-, kiinteistö- ja vuokrakuluihin (lainojen korot) sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden käytöstä aiheutuneet menoihin.
- Tukimäärä max 10.000 € (80% kuluista) kuuden kuukauden ajalta alkaen 16.3.
- http://www.ely-keskus.fi/web/ely/maaseudun-yritysten-valiaikainen-tuki?p_p_id=122_INSTANCE_aluevalinta&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_r_p_564233524_resetCur=true&p_r_p_564233524_categoryId=14253

Maaseudun yritysten väliaikainen tuki (MSR)

- Esimerkki:
 - Maatilan yhteydessä harjoitetaan juuston valmistusta ja myyntiä samalla y-tunnuksella, ja myyntituloja on yli 10.000 € ja se muodostaa vähintään 20% tilan kokonaistuloista. Yritys voi hakea avustusta 16.3.2020 alkaen oleviin kuluihin (palkat, vuokrat, kiinteistömenot, asiantuntijakulut, muita jatkuvuuden turvaamiseksi oleviin kuluihin avustusta. Tuotantopanoksiin tai investointeihin avustusta ei myönnetä.
 - Yritys jalostaa poronlihaa ja myy sitä. Yritys voi hakea avustusta.

Yksinyrittäjätuki

- Haetaan omasta kunnasta (<https://www.yrittajat.fi/uutiset/624883-yksinyrittajatuki-lapissa-katso-oman-kuntasi-tilanne>)
- Tuen summa on 2.000 €, ja sitä voidaan myöntää jos liikevaihto on laskenut >30% 16.3.2020 jälkeen koronavirusepidemian johdosta
- Mihin
 - yksinyrittäjän yritystoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin
 - Vuokrat, kirjanpito, ...
 - Ei palkkoihin

Ravintolatuki – hyvitys toiminnan rajoittamisesta

- Osalle toimijoista maksettu ns. joukkomaksatuksena automaattisesti verottajan tietoihin perustuen
- Muut hakevat kehittämiskeskuksen kautta (Keha)
 - Hyvitys toiminnan rajoittamisesta, haku 31.8.2020 saakka
 - Kohtuullinen hyvitys niistä kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet rajoitusvelvoitteen aikana
 - % -perusteinen hyvitys
 - Tuki uudelleentyöllistämiseen, haku 31.10.2020 saakka
 - Tukea valmiuteen ja kykyyn työllistää työntekijöitä koronaepidemiaa edeltänyttä tilannetta vastaavalle tasolle toiminnan käynnistyessä rajoitusajan jälkeen.
 - 1000 € / hlö

Valtionkonttorin yritysten kustannustuki

- <https://www.valtiokonttori.fi/palvelu/yritysten-kustannustuki/#8ca0d182>
- Hakuaika 31.8.2020 saakka valtionkonttorin sivujen kautta
- Kustannusten piirissä ei kaikki toimialat
- Liikevaihdon lasku tarkastelukaudella >30%, lv > 20.000 € vertailukaudella (maalis-kesäkuu)
- Kiinteisiin kustannuksiin
 - vuokratkulut ja muut kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta, laite- ja esinevuokrat, käyttöoikeuskorvaukset sekä lisenssimaksut
- Muut yrityksen saamat tuet otetaan huomioon eli yhteensovitetään.

Asiantuntija-apuun



Asiantuntija-apu

Maksuton neuvonta

- [Seututoimijat](#)
- [Valtakunnallinen talous-apu](#)
- [Valtakunnallinen Yritys-Suomi puhelinpalvelu alkaville ja toimiville yrityksille](#)

Yritysten kehittämispalvelut - Analyysi

Analyysi 1-2 pvä

- Toimintansa vakiinnuttaneille pk-yrityksille, jotka haluavat suunnitelmallisesti kehittää toimintaansa
- Kartoitetaan yrityksesi nykytilan esim. talouden, markkinoiden, tuotteiden ja toimintaympäristön osalta. Lopputuloksena on yrityksesi kehittämissuunnitelma.
- Koronan seurauksena soveltuu muutostarpeiden arviointiin ja lyhyen tähtäimen selviytymissuunnitelman tekemiseen
- Konsultit valtakunnallisesti valittavissa
- Hinta 30€ + alv / konsultaatiopäivä (normaali 220€ + alv)
- Tilataan aluehallinnon sähköisen asiointipalvelun kautta <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi/palvelut>

Yritysten kehittämispalvelu - Konsultointi

Konsultointi 2-15 pvä

- Toimintansa vakiinnuttaneille pk-yrityksille, jotka haluavat suunnitelmallisesti kehittää toimintaansa
 - Palvelun myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksen nykytila on arvioitu esim. Analyysi-palvelussa.
- Aihealueet
 - Kasvu ja uudistaminen
 - Tuottavuus ja talous
 - Markkinointi ja asiakkuudet
 - Johtaminen ja henkilöstö
 - Innovaatioiden kaupallistaminen
- Konsultit valtakunnallisesti valittavissa
- Hinta 30€ + alv / konsultaatiopäivä (normaali 220€ + alv)
- Tilataan aluehallinnon sähköisen asiointipalvelun kautta <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi/palvelut>

Kuntien yrityspalvelusetelit

- Rovaniemen yrityspalveluseteli <https://businessrovaniemi.fi/palvelut-yrityksille/yrityspalveluseteli/>
 - Seuraava haku syksyllä
 - Yrityspalvelusetelillä rahoitetaan yrityksen kehittämistoimenpiteitä. Kehittämistoimenpiteillä tarkoitetaan yritykseen pitkäkestoisesti vaikuttavia, strategisesti merkittäviä ja yrityksen toiminnan uudistamista tukevia toimia.
 - 2500 € / 5000 € setelit 20% omavastuulla
- Ranuan yrityspalveluseteli (1.9.2020 ->)
 - Yritystoiminnan käynnistämiseen asiantuntija-apuun 1500 € omavastuu 20%
- Rovaniemen kylien kehittämissäätiö yritysseteli (maaseutu)
 - Tukea max 2500 € (tukiosuus 40%)
- Tervolan kunnan yritystuki, haku loppuvuodesta 2020
 - Koulutus, markkinointi, tuotekehitys,...
 - Matti.alatalo@tervola.fi / 040 501 2850

Innovaatioseteli

- Setelillä voi hankkia innovaatiotoimintaan liittyviä asiantuntijapalveluja
 - idean jatkokehityskelpoisuuden, käytettävyyden tai markkinakelpoisuuden arviointiin
 - demojen, prototyyppien, testauksen ja kokeilujen avulla
 - asiantuntijalausuntoon tai -arvioon
 - testaus- tai mittauspalveluun
 - patenti-, mallisuoja- ja tavaramerkkiselvityksiin tai -hakuihin
 - tieteen ja tutkimuksen tulosten hyödyntämiseen liiketoiminnan kehittämisessä
- Innovaatiosetelin arvo on 6200 € (5000 € + alv) ja sillä voi kattaa 80 %
- <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/asiointipalvelu/>

Investoinnin tarveselvitys (MSR)

- Haetaan Lapin ELY-keskus / Leader –ryhmät
- Investoinnin toteutettavuustutkimukseen myönnetty tuki on tarkoitettu asiantuntijapalveluiden hankintaan. Tuki ei edellytä investoinnin toteuttamista – selvityshän voi päätyä lopputulokseen, että investoinnin toteuttaminen ei ole järkevää.
- Toteutettavuustutkimuksella voit selvittää esimerkiksi, onko tarkoituksenmukaisempaa hankkia valmis tuotantorakennus sen sijaan, että rakentaisit uuden. Samoin voidaan selvittää, olisiko taloudellisempaa hankkia koneita käytettynä, vaikka käytettyihin koneisiin tukea ei voidakaan myöntää.
- Tukitaso 50% (40% maataloustuotteiden jalostus)

Kehittämisyavustus (EAKR)

- Myöntää Lapin ELY-keskus, tukitaso 50%
- Tarkoitettu yrityksen liiketoimintaosaamisen, kansainvälistymiseen (ei vientiin), tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen, hankkeiden valmisteluun sekä muuhun niihin rinnastettavaan yritystoiminnan merkittävään kehittämiseen.
 - Ulkopuoliset asiantuntijapalvelut
 - Messuosallistumiset
 - Tuotteiden kehittämiseen liittyvät raaka-aineet ja puolivalmisteet
 - Palkat ilman työnantajamaksuja

Perustamistuki (MSR)

- Haetaan Lapin ELY-keskuksen kautta hyrrä järjestelmästä
- Perustamistuesta saat apua yrityksen alkutaipaleelle, kun käynnistät yritystoimintaasi. Voit saada tukea perustamissuunnitelmassa oleviin toimenpiteisiin, esimerkiksi
 - liiketoimintaan valmentavan neuvonnan ostamiseen
 - tuotekehityshankkeisiin
 - tuotannon pilotointiin
 - markkinointisuunnitelman laatimiseen
 - koemarkkinointiin
 - kansainvälistymisselvitykseen.
- 5 000–35 000 euroa ja se maksetaan kahdessa tai kolmessa erässä. Kokeiluun tukea voidaan myöntää 2 000–10 000 euroa.

Yritysryhmähanke (MSR)

- 3-10 yrittäjää, 75% tuki
- Yritykset kehittävät yhdessä toimintaansa ja samalla voidaan kehittää jokaista yritystä myös yrityskohtaisilla toimenpiteillä

SUOMALAISIA LUKSUS- JA HUIPPUELINTARVIKKEITA
RANSKAAN -YRITYSRYHMÄHANKE



uusien vientiavausten vahvistaminen
yritysten osaamisen kehittäminen
toiminnan ja yhteistyön kehittäminen

Business Finland

Tutkimus- ja kehitysrahoitus

Tutkimus- ja kehitysrahoitus on suunnattu pk-yritysten kasvuun vientimarkkinoille sekä midcap-yritysten kansainväliseen kasvuun johtaviin tutkimus- ja kehitysprojekteihin.

Intro

Intro-rahoitus on tarkoitettu vientimarkkinoille tähtääville startup- ja pk-yrityksille esimerkiksi innovaatiotoimintaa vahvistavien asiantuntijapalveluiden hankintaan.

Tempo

Tempo-rahoitus on tarkoitettu startup-, pk- ja midcap-yrityksille, jotka tähtäävät kansainväliseen kasvuun.

Market Explorer

Market Explorer -rahoitus on suunnattu pk- ja midcap-yrityksille kansainvälistymisen tueksi hankittujen asiantuntijapalveluiden kustannuksiin.

Talent Explorer

Talent Explorer -rahoitus on suunnattu asiantuntijapalveluiden hankkimiseen pk- ja midcap-yrityksille.

Exhibition Explorer

Exhibition Explorer -rahoitus on suunnattu kasvu- ja kansainvälistymishaluisten pk-yritysten yhteisiin messuhankkeisiin.

Group Explorer

Group Explorer -rahoitus on tarkoitettu yritysryhmille yhteisten liiketoimintamahdollisuuksien selvittämiseen kansainvälisillä markkinoilla.



Investoinnit



Investointituki (MSR)

- Haetaan Lapin ELY-keskus / Leader –ryhmät
- Myönnetään
 - tuotantotilojen hankkimiseen tai rakentamiseen
 - koneiden ja muun käyttöomaisuuden hankintaan
 - aineettomiin investointeihin, kuten ohjelmistojen, patenttien ja valmistusoikeuksien hankintaan
- Tukitaso 20-40%

Keminmaan Riistajalostus Oy on saanut tukea lihanjalostamon perustamiseen Peräpohjolan Leader ry:ltä.

– Eipä tähän olisi tullut ryhdyttyä ilman matalan kynnyksen tukea. Tuella saatiin kunnostettua tilat vanhasta konehallista sekä hankittua muun muassa kalusteet ja jalostuslaitteet.

Kehittämisyavustus (EAKR) investointeihin

- Haetaan Lapin ELY-keskuksesta
- Aineellisiin ja aineettomiin investointimenoihin.
 - Aineellisella investoinnilla tarkoitetaan maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden ja kaluston hankintaa. Myös koneiden ja laitteiden pitkäaikaisesta vuokraamisesta aiheutuvat menot voidaan hyväksyä enintään kolmen vuoden ajalta.
 - Aineettomalla investoinnilla tarkoitetaan tekniikan siirtoon liittyvien patenttioikeuksien, käyttöilupien, taitotiedon ja patentoimattoman teknisen tietämyksen hankintaa.
- Tukitaso max 35%,
 - 25% kokonaisrahoituksesta ei julkista rahaa (FV lainat)

Muut



Kalatalouden väliaikainen kriisituki

- Kalatalouden väliaikainen kriisituki
 - ryhmän I kaupallisille kalastajille sekä kalankasvatusta, kalan jalostusta sekä kalan tukku- ja vähittäiskauppaa harjoittaville yrityksille
 - Tuen määrä korkeintaan 80 % (3.000 – 10.000 €)
 - ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat menot, palkka ja henkilöstökulut, vuokratulot ja kiinteistökulut sekä muut vastaavat yritystoiminnan jatkumisen turvaavat välttämättömiksi arvioidut menot.
- Tukea haetaan Keha –keskuksen kautta (<https://www.keha-keskus.fi/poikkeusrahoitus/kalatalouden-kriisituen-maksatus/>)

Meri- ja kalatalousrahaston tuet

- Euroopan meri- ja kalatalousrahaston sivuilta löytyy kalatalouden rahoitusmahdollisuudet.
- <https://merijakalatalous.fi/>
- Lisätietoja Lapin ELY-keskus Jari Leskinen

Finnvera

- Finnvera –laina
- Yrittäjälaina
- Siltarahoitus

- Alkutakaus – 80%
- Pk-takaus – 80%
- Finnvera-takaus 50-80%



Tukien hakuaikoja

- **Varmista hakuaikojen oikeellisuus rahoittajalta!!!!**
- Toimintatuet
 - Maaseudun väliaikainen tuki (MSR) – ei tietoa milloin haku päättyy, voi päättyä lyhyelläkin varoitusajalla
 - Yksinyrittäjätuki 30.9.2020 saakka
 - Ravintolatuki
 - Hyvitys toiminnan rajoittamisesta haku 31.8.2020 saakka
 - Tuki uudelleentyöllistämiseen haku 31.10.2020 saakka
 - Valtionkonttorin yritysten kustannustuki haku 31.8.2020 saakka
- Asiantuntija-apuun
 - Kehittämispalvelut – jatkuva haku
 - Kuntien yrityspalvelusetelit – tarkista oman kuntasi osalta
 - Innovaatioseteli – jatkuvahaku
 - Kehittämisasiavustus EAKR - jatkuvahaku
 - Maaseuturahasto ELY -30.9.2020 saakka, Leaderit tarkista alueesi ryhmästä
- Investointeihin
 - Maaseuturahasto ELY -30.9.2020 saakka, Leaderit tarkista alueesi ryhmästä
 - Kehittämisasiavustus EAKR - jatkuvahaku

Kuka sitä tukea sitten on saanut?

Myönteisten rahoituspäätösten tilastoja löytyy

- <https://www.eura2014.fi/rrtiepa/> -
- https://tietopalvelu.ruokavirasto.fi/QvAJAXZfc/opendoc.htm?document=Published/raportointi.qvw&Sheet=SH_HR_FI&anonymous=true
(hankerekisteri)
- <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/ely-keskusten-koronarahoituksen-jakautuminen> - Koronatuot ELY
- <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/tietoa-meista/rahoitustiedot/> - Business Finland

Rahoittajat

- Lapin ELY-keskus (EAKR) – Lea Marski, Kari Skyttä, Anne-Mari Syväjärvi
- Lapin ELY-keskus (MSR) – Heikki Moilanen
- Business Finland – Risto Lustila
- Kehittämispalvelut – Jari Uusinarkaus
- Leader –ryhmät <https://www.leadersuomi.fi/fi/leader-ryhmat/>
- Business Rovaniemi, Business Ranua



Lisätietoja

Maksuton rahoitusneuvonta

- ProAgria
 - Marko.merkkiniemi@proagria.fi / 041 730 0405
 - Johannes.vallivaara@proagria.fi / 040 684 5741
- <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/lappi-koronatietoa>
- http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/57362/Yrityspalvelut_palvelukartta
- <https://lapinelintarviketalo.fi/myyntikanavat/>
- <https://www.lapinkeino.fi/yritykset/>
- <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/63933>



What next?

- Uusi ohjelmakausi käynnistyy, vaikuttaa että Lappi saa hyvin koheesiorahoitusta
- EU:n kilpailukyvyn kehittäminen klusteroitumisen kautta
 - Miljardeja uudenlaista kehittämisrahaa joiden opiskelu aloitettu
 - Yhdessä olemme enemmän!



Johannes Vallivaara / 040 684 5741

Kolme muistettavaa asiaa

1. Liiketoiminnan kehittämiseen on mahdollista saada avustusmuotoista rahoitusta
 - Aina kun vähäistä suuremmasta kehittämisestä kyse, kannattaa selvittää avustusmuotoisuuden mahdollisuudet
2. Rahoitus on harkinnanvaraista – ts. ns. ilmaista rahaa ei ole olemassa
 - Hankkeen valmisteluun kannattaa käyttää aikaa – suunniteltua kehittämistä
 - Ymmärrä mihin rahoitus on tarkoitettu (perehdy, ole yhteydessä asiantuntijoihin sekä rahoittajaan)
3. Aina ennen toimenpiteiden käynnistämistä, tulee varmistua rahoituksen ehdoista
 - Jos toimenpiteet käynnistetään ennen rahoituksen hakemista, se voi olla suoraan kieltävä peruste

**Kiitos! Olkaa rohkeasti yhteydessä
asiantuntijoihin**

